

fleste tilfælde en helt naturlig og nødvendig foranstaltning. Et kundeforhold har ofte en personlig karakter, der bygger på tillid mellem de berørte parter, og det ville ofte være meget nemt for en tidligere funktionær, der fx startede egen virksomhed, at dræne sin tidligere arbejdsplads for de kunder, han havde haft forbindelse med. En kunde Klausul m.v. giver her den tidligere arbejdsgiver en periode til at fastholde og (gen)opbygge forholdet til kunden.

Kunde Klausuler kan imidlertid blive så vidtrækkende, at de i realiteten får samme virkning som konkurrence Klausuler. Det gælder fx, hvis der er tale om en stor landsdækkende virksomhed, og kunde Klausulen omfatter alle virksomhedens kunder og dermed i realiteten afskærer lønmodtageren fra at udøve sit erhverv. Indenfor de liberale erhverv vil store virksomheder ofte betjene sig af flere advokat- eller revisorfirmaer. Også her kan kunde Klausuler væsentligt indskrænke den tidligere funktionærs erhvervsmuligheder. Kunde Klausuler m.v. kan også på anden måde gøres så brede, at de bliver stærkt erhvervshæmmende for den pågældende. Klausulen vil ofte omfatte ikke blot de kunder, som funktionæren selv havde betjent, men alle virksomhedens kunder. Klausulen kan også i tid være meget vidtrækkende, sådan at funktionæren fx i al fremtid ikke må have nogen erhvervsmæssig kontakt med de pågældende. Dette kan på et tidspunkt blive et problem også for kunderne, som vil opleve, at der er færre og færre steder, hvor de kan blive betjent, fordi der er ansat en tidligere funktionær fra fx deres nuværende revisionskontor. Endelig er det et problem for funktionæren, at det nogle gange simpelt hen er svært at vide, hvem kunde Klausulen omfatter. Det hænger sammen med, at kundelister jo er meget værdifulde, ikke mindst for konkurrenterne, og derfor meget fortrolige. Alligevel må der også på dette område findes en balance mellem dette hensyn og så hensynet til, at funktionæren har et rimeligt krav på præcist at kende sine forpligtelser.

Der påtænkes ikke nogen ændring i den afgrænsning mellem på den ene side konkurrence Klausuler og på den anden side kunde Klausuler, der har fundet sted ved domstolens fortolkning af spørgsmålet.

Der er grund til at tro, at kunde Klausuler allerede i dag i et vist omfang træder i stedet for konkurrence Klausuler, og denne tendens vil selvfølgelig blive mere udtalt, hvis det nu bliver mindre fordelagtigt for den tidligere arbejdsgiver at indgå konkurrence Klausuler i det hele taget. Derfor foreslås der nu også en lovregulering af kunde Klausuler.

Kunde Klausuler er idag alene reguleret af aftalelovens § 36 og ikke af aftalelovens § 38. De kan tilside-

sættes, hvis det vil være urimeligt at gøre dem gældende, men også her gælder, at en domstolsprøvelse som oftest kun vil have teoretisk interesse p.g.a. den lange behandlingstid, og at det i øvrigt på forhånd er så usikkert, om en klausul vil kunne tilsidesættes, at funktionæren sjældent vil turde løbe risikoen.

Den regulering, der foreslås for kunde Klausuler, er mindre vidtgående end for konkurrence Klausuler. Det skyldes, at kunde Klausuler normalt er mindre indgribende overfor funktionæren og samtidig mere nødvendige for virksomheden.

Der foreslås for det første en definition af, hvad en kunde Klausul er, og nogle betingelser for at den kan gøres gældende. For det andet foreslås det, at der skal betales en kompensation, hvis klausulen løber i mere end 1 år. Begrundelsen for det sidste er, at 1 år skønnes at være tilstrækkeligt til, at den tidligere arbejdsgiver kan fastholde kunden. Hvis klausulen skal løbe længe end det, er der reelt tale om et forsøg på konkurrencebegrænsning, og så bør der ydes kompensation efter lignende regler som for konkurrence Klausuler.

Særligt på 2 punkter foreslås der andre regler end, hvad der er foreslået for konkurrence Klausuler. For det første skal det ikke som for konkurrence Klausuler være en betingelse for at gøre klausulen gældende, at lønmodtageren selv har sagt sin stilling op eller er blevet opsagt af grunde, der kan tilregnes den pågældende. En kunde Klausul kan gøres gældende i alle tilfælde af arbejdsophør. Beskyttelse hensynet overfor arbejdsgiveren vurderes som så vigtigt, at klausulen også skal gælde ved arbejdsgiverens opsigelse. For det andet foreslås der ikke modregning i kompensationen for enhver anden indtægt, som funktionæren måtte opnå ved andet passende arbejde. Kunde Klausuler vil normalt netop ikke føre til, at funktionæren er afskåret fra andet passende arbejde, men alligevel bør arbejdsgiveren ved økonomiske midler tilskyndes til ikke at udstrække kunde Klausuler ud over 1 år. På den baggrund foreslås det, at kompensationen som udgangspunkt bliver af samme størrelse som ved konkurrence Klausuler, nemlig 50 pct. af lønnen, men hvis funktionæren har andet passende arbejde nedsættes kompensationen til 25 pct.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget om fuld løn under graviditetsbetinget fravær skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for staten, kommuner eller amtskommuner.

Forslaget om ændring af funktionærlovens § 18 og 18 a mv., skønnes at give en samfundsøkonomisk gevinst i det omfang, det bidrager til forøget mobilitet på